

Arbeids- og rollebeskrivelse for vurderingsutvalget for tegneserier

Beskrivelsen tar for seg rolle og mandat, praktiske forhold og historikk. Den skal bidra til større åpenhet rundt vurderingsutvalgets arbeid, samt kontinuitet i utvalgsarbeidet.

Arbeidsbeskrivelsen utformes på en slik måte at den gir utvalgsmedlemmene mulighet til å arbeide innenfor de generelle rammene for kvalitetsvurdering som er formulert.

Om vurderingsutvalgets rolle og mandat

- 1) Vurderingsutvalget vurderer titler for innkjøp under innkjøpsordningen.
- 2) Vurderingsutvalget vurderer søknader om produksjonstilskudd.
- 3) Vurderingsutvalget skriver hvert år en oppsummering som offentliggjøres og brukes i møter med feltet.
- 4) Vurderingsutvalget kan uttale seg om litterære tendenser i offentligheten, se nedenfor

Om sammensetning av vurderingsutvalget

Vurderingsutvalget består av minst tre medlemmer som oppnevnes av Kulturrådet for to år av gangen med mulighet for gjenoppnevning i én periode. Det blir også oppnevnt et varamedlem som kalles inn ved behov. Utvalget skal representere en bredde i kunnskap om tegneseriefeltet.

Relevante organisasjoner og foreninger på litteraturområdet vil bli bedt om å komme med innspill og forslag til utvalgsmedlemmer i forbindelse med oppnevningen av vurderingsutvalget. I tillegg til kompetansen fra de ordinære medlemmene, kan utvalget innhente faglige konsulentuttalelser, for eksempel ved vurderingen av utgivelser oversatt fra samisk som er påmeldt innkjøpsordningen.

Habilitet

Ryddig, enhetlig og dokumentert habilitetsbehandling er viktig for tilliten til Kulturrådet. Kulturfeltet og samfunnet skal ha tillit til at Kulturrådets beslutninger er upartiske og at utvalgsmedlemmers egeninteresser, sympatier eller antipatier ikke preger dem.

Habilitetsvurderingene behandles av utvalget, og besluttes kollektivt. Som hovedregel foregår habilitetsvurderingene som en del av det ordinære utvalgsmøtet, men det er fint at utvalgsmedlemmene tar opp eventuell habilitetsproblematikk allerede når søknadslista er klar.

Det er et skjønnsspørsmål om den inhabile kan være med å behandle de resterende søknadene i en runde. Konkurransforholdet mellom søkerne vil være avgjørende i den sammenheng. Man kan ikke være inhabil i behandlingen av mer enn 10 prosent av søknadene. Dersom det er fare for at denne grensen blir overskredet, er det ekstra viktig å få oversikt over habilitetsspørsmålene tidlig i søknadsprosessen slik at det eventuelt kan kalles inn vara for det faste medlemmet.

Normalt gjøres habilitetsvurderingene i innledningen av møtet og behandles medlem for medlem. Medlemmet som habilitetsvurderes forlater møtet fysisk under behandlingen. Utvalgets konklusjon fra behandlingen referatføres i hver habilitetssak. Dersom et medlem tidligere er vurdert *habil* i samme relasjon, er det ikke behov for å fremme habilitetsspørsmål. Om man er vurdert *inhabil* i tidligere like saker, skal habilitetsspørsmålet løftes på nytt.

Utvalgsmedlemmer er automatisk inhabile når:

- a) han eller hun selv er part i saken
- b) han eller hun er i slekt eller svogerskap med en part i opp- eller nedstigende linje eller i sidelinje så nær som søsken;
- c) han eller hun er eller har vært gift, partner, samboer eller forlovet med, eller er fosterfar, fostermor eller fosterbarn, til en part;
- d) han eller hun er verge eller fullmektig for en part i saken eller har vært verge eller fullmektig for en part etter at saken begynte;
- e) han eller hun leder eller har ledende stilling i, eller er medlem av styret eller bedriftsforsamling for en offentlig eller privat virksomhet, institusjon, forening eller stiftelse som er part i saken.

Når det ikke er snakk om automatisk inhabilitet og utvalget skal vurdere habiliteten etter skjønn, er det avgjørende om det foreligger særegne forhold som er egnet til å svekke tilliten til utvalgsmedlemmets upartiskhet.

Åpenhet omkring habilitetsvurderinger i Kulturrådet er viktig for å skape tillit i feltet. Referat fra møter, med dokumentasjon på habilitetsvurderingene som er gjort, er offentlige og sendes ut på forespørsel fra søkere eller media.

Lenke til habilitetsreglementet: [Habilitetsbestemmelser for Kulturrådet](#).

Om arbeidet i vurderingsutvalget

Vurdering av søknadene

For innkjøpsordningen er det vanligvis ferdige bøker som skal vurderes og de skal sendes direkte til det enkelte utvalgsmedlem. Eventuelt er det trykkeklar fil som er vurderingsgrunnlaget. Den finnes i så fall i søknadsportalen eApply. Søknadene til tilskuddsordningen for litteraturproduksjon finner utvalgsmedlemmene også eApply.

Vurderingsutvalget har normalt fire møter i året, og halvparten av møtene skal være digitale. Innkjøpsordningen har fire søknadsrunder og blir behandlet på alle fire møtene, mens tilskuddsordningen har to runder og blir behandlet på to møter.

På møtene i forbindelse med innkjøpsordningen stiller medlemmene med argumentasjon om innstilling til innkjøp eller avslag, for tilskuddsordningen er det snakk om innstilling til tilskudd eller avslag. Det er også mulig å være usikker.

Når det gjelder innkjøpsordningen, må utvalget være oppmerksomme på énbokregelen i sitt arbeid, dvs. at hver enkelt serieskaper i utgangspunktet kun kan få innkjøpt én tittel for barn og unge og tittel for voksne hvert kalenderår. Det er spesielt viktig å være obs når det gjelder serieskaperne som i tillegg til sin ordinære utgivelse også har bidrag i antologier. Disse tilfellene kan det være vanskelig for sekretariatet å oppdage. Når utvalget gjør unntak fra hovedregelen om kun ett innkjøp per serieskaper per år, skal det begrunnes og referatføres.

Når utvalget er i tvil om hvorvidt påmeldinger og søknader er i strid med retningslinjene, konfereres sekretariatet.

Utvalget skal drøfte alle bøkene/søknadene med tilnærmet samme grundighet og diskuterer seg fram til en endelig beslutning. De tre utvalgsmedlemmene behandler alle søknadene så fremt det ikke forekommer inhabilitet. Utvalgsleder oppsummerer, men det lages ingen skriftlige begrunnelser for beslutningene utover vedtaket.

Vurderingsutvalget er delegert vedtaksmyndighet fra Kulturrådet, det gjelder både innkjøps- og tilskuddsordningen. Når det gjelder innkjøpsordningen, kan utvalget på eget initiativ ta opp igjen bøker til behandling. Lister over behandlede bøker og søknader skal legges fram for Kulturrådet til orientering.

Vurderingskriter

Innkjøpsordningen for nye norske tegneserier er en selektiv ordning. Hvor mange titler som kan kjøpes inn, bestemmes av det årlige budsjettet og vurderingsutvalgets vurderinger av hver enkelt tittel. I vurderingen legger utvalget blant annet vekt på om tegneserien

- framstår som et helhetlig verk
- har god nok kunstnerisk, språklig og håndverksmessig kvalitet
- har gjennomgått nødvendig redaksjonelt arbeid

Når det gjelder søknader om tilskudd til litteraturproduksjon, begrenser budsjettet hvor mange og hvor store tilskudd som kan gis. Søknadene vurderes både enkeltvis og i sammenheng med de andre søknadene som er med i samme søknadsrunde. Kulturrådet ønsker å fremme et mangfold av aktører, uttrykk og estetiske praksiser, aktivitet i hele landet og at barn og ungdom møter kunst og kultur. Disse målsettingene skal tas med i totalvurderingen når utvalget skal fordele budsjetttrammen de har til rådighet.

Når utvalget vurderer hver enkelt søknad, legger de overordnet vekt på

- det kunstneriske/faglige innholdet
- kvalitetene i prosjektet
- om prosjektet er relevant for ordningens formål
- om prosjektet er gjennomførbart
- om prosjektet styrker bredden i norsk litteratur
- om medvirkende kunstnere og fagpersoner får betalt i tråd med gjeldende eller anbefalte satser
- om betingelser for tidligere tilskudd er oppfylt, for eksempel krav til rapportering, regnskap og gjennomføring

Utvalget ser spesielt etter

- begrunnelsen for og formålet med produksjonen
- om produksjonen er nyskapende og utprøvende
- om utgivelsen bidrar til bredde innenfor sin sjanger
- målformen i boken

Utvalget og offentligheten

Utvalgsmedlemmer kommenterer ikke sine vurderinger av enkelttitler i offentligheten. Når det gjelder formidling eller kritikk av innkjøpsordningsbøker, eller bokprosjekter som er behandlet under tilskuddsordningen, på egne blogger eller i andre sammenhenger, bør dette skje etter at titlene er ferdig vurdert i utvalget og vedtakene offentliggjort. Habilitetsmessig er det ikke et formelt problem om dette skjer før vurderingene, men det er viktig at det ikke gis inntrykk av at utvalgsmedlemmene har fattet beslutningene før møtet avholdes, for det er gjennom samtalene i utvalget de endelige vurderingene skjer. Sekretariatet bistår gjerne utvalget i vurderingen av slike spørsmål.

Utvalgsleder

Leder for vurderingsutvalget leder møtene. Det er også utvalgsleder som skriver den årlige rapporten fra vurderingsutvalget samt deltar på dialogmøte med feltet.

Vara

Vanligvis benyttes varamedlemmene ved permisjoner eller når utvalgsmedlemmer må avstå fra å delta i søknadsrunden av andre årsaker. Det er sekretariatet som eventuelt kaller inn vara.

Vurderings- og rapporteringseksemplarer

Mottatte vurderings- og rapporteringseksemplarer kan ikke selges eller byttes i bokhandel. Bøkene bør oppbevares i ett år før de eventuelt gis bort, men her kan det utvises skjønn.

Innhenting av supplerende kompetanse

Der vurderingsutvalget opplever ikke å ha nødvendig kompetanse for å kunne vurdere en tittel for innkjøp, kan supplerende kompetanse hentes inn. Utvalget melder fra om behovet og sekretariatet sørger for å innhente konsulentuttalelse.

Vurderingsutvalget anbefales å hente inn konsulentuttalelse om utgivelsen dersom relevant kompetanse ikke finnes i utvalget. Et eksempel kan være bøker oversatt fra samisk til norsk. Det utarbeides en konsulentuttalelse som forelegges vurderingsutvalget når tittelen skal vurderes. Konsulentens anonymitet vil bli ivaretatt av sekretariatet og vurderingsutvalget som behandler saken.

Bøker oversatt fra samisk til norsk

Konsulenten skal levere en uttalelse på minimum én A 4-side. Uttalelsen skal gi en vurdering av verket og kan inneholde følgende:

- 1) en plassering av boka i en samisk litterær tradisjon innenfor det samiske samtidslitterære feltet, med vekt på det tematiske og formmessige (i originalen) i en samisk litterær kontekst,
- 2) en vurdering av oversettelsesarbeidet,
- 3) en konklusjon med hensyn til om boka bør kjøpes inn eller ikke.

Konsulentens uttalelse er rådgivende for vurderingsutvalget, som står helt fritt til å trekke sine egne konklusjoner.